

มติชน

รับน้องใหม่

กิจกรรมรับน้องเนื่องในโอกาสเปิดการศึกษาใหม่เป็นข่าวขึ้นอีกครั้ง หลังจากหลายคราวแต่ละปีก่อนหน้านี้ที่มีเป็นระยะ เนื่องจากเกิดการบาดเจ็บและบางกรณีมีนักศึกษาใหม่ถึงแก่ชีวิตในกิจกรรมดังกล่าว เมื่อมีการเรียกร้องให้เลิกการรับน้องใหม่ อันเนื่องมาจากภาพการรับน้องของมหาวิทยาลัยมหาสารคามในวันที่ 5 มิถุนายน ที่แพร่สู่สาธารณะ และนักศึกษาพร้อมประชาชนจำนวนหนึ่งทำหนังสือเปิดผนึกให้ยุติกิจกรรมดังกล่าว ทำให้เรื่องนี้เป็นที่สนใจ เพราะเป็นการเรียกร้องที่เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์กว้างขวาง ขณะเดียวกัน การเปิดปีการศึกษาใหม่ก็กำลังมาถึง เป็นช่วงเวลาอันเหมาะสมที่จะทบทวน

การรับน้องใหม่ในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเกิดขึ้นต่อเนื่องยาวนานมาว่า ครั้งศตวรรษนี้ ถูกวิจารณ์มาเป็นช่วงๆ บ้างว่ารับเอาคากกรรมนิยมตะวันตกมาเผยแพร่ บ้างว่าเป็นโอกาสเดียวของการอดอำนาจเผด็จการจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งน้องใหม่ไม่กล้าท้อ และกลายเป็นผู้แสดงอำนาจนั่นเองในปีต่อมา ส่วนฝ่ายซึ่งเห็นดีเห็นงามก็ว่า เป็นการหล่อหลอมในเรื่องอาวุโส ระเบียบวินัย ประเพณี การมีเอกภาพ และสำนึกที่ดี แต่ก็ยังถูกแย้งว่าเหมือนตบหัวแล้วลูบหลังอยู่ดี ที่ยังอยู่ได้นี้ก็เพราะนักศึกษาซึ่งถูกกระทำรุ่นต่อๆ มาเห็นเป็นโอกาสเดียวที่ว่า สามารถชมเชงคนได้ในนามของระบบ จนในที่สุดก็มีอยู่มากที่หาขอบเขตไม่พบ

การเริ่มชีวิตในสถาบันอุดมศึกษา เป็นการก้าวผ่านช่วงอายุอันสำคัญ วุฒิภาวะระดับวัยรุ่นหนุ่มสาวยังระอุ หากรากฐานระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องอยู่ตรง การทำความรู้จัก และการเตรียมความพร้อมแก่กัน ด้วยความรักและเมตตา

แทนที่จะเป็นความสนุกสนานคึกคะนอง อันถูกกระตุ้นด้วยของมีนเมา ทำลายสติ ที่มาของความพิเรนทร์วิถีดารานานา การรับน้องใหม่ย่อม เป็นความทรงจำที่ซาบซึ้ง มีคุณค่า แทนความคิดความรู้สึกอยากเอา คินเมื่อเวลาของตัวมาถึง ทำให้การเริ่มต้นชีวิตหนุ่มสาวในชั้นการศึกษา ชั้นสูง ไม่สมกับวุฒิภาวะ เมื่อจิตใจตั้งงามไม่อาจสู้อำนาจฟ่ายต่ำได้ กิจกรรมซึ่งล่อแหลมและทำทลายสติผู้คนอยู่แล้ว จึงยังไม่สมบูรณ์พร้อม

ที่จริงหากย้อนกลับไปสักทศวรรษ ความรุนแรงของการรับน้องใหม่ ซึ่งเกิดเป็นข่าวทุกครั้งที่มีผู้บาดเจ็บสาหัส ก็ทุเลาลงไม่น้อยในปีหลายๆ แต่เมื่อมีโอกาสที่ปราศจากการกำกับควบคุมอันเหมาะสม ก็อาจเกิด ความรุนแรงขึ้นได้อีกทุกเมื่อ การทบทวนในเรื่องนี้จึงอยู่ที่ประโยชน์ของ กิจกรรม ที่ต้องมาจากสำนึกอันปลอดจากตัวตน โดยเฉพาะที่อยาก เพลิดเพลินกับการวางอำนาจแม้เพียงชั่วขณะ การรับน้องใหม่ที่เป็น อยู่ส่วนมาก มิได้แสดงถึงวุฒิภาวะหรือวุฒิปัญญาของผู้คนระดับ อุดมศึกษาเลย ตรงกันข้าม กลับเป็นการปลดปล่อยอารมณ์ดิบเสียมมาก ดังนั้น หากคนที่จะเป็นผู้ใหญ่ไม่อาจคิดอย่างผู้ใหญ่ได้ อนาคตจะเป็น อย่างไร